

Grønlandshval *Balaena mysticetus*

Grønlandsslættibøka Arfivik Grønland hvalur Grønlandshval Bowhead whale

Grønlandshval og kalv © NOAA Fisheries

Grønlandshvalen lever kun i de kolde farvande i Arktis og i områderne umiddelbart syd for Arktis, kaldet Subarktis. Den svømmer langsomt, typisk 3-6 km i timen, men kan alligevel tilbagelægge op til 200 km om dagen mellem fødeområder. I parringstiden er grønlandshvalen kendt for sin avancerede sang, som den ofte varierer. Bestandene blev kraftigt reduceret på grund af industriel hvalfangst, men i dag jages de kun lejlighedsvis i Nordatlanten – og bestandene er i fremgang.

Udvokset længde 18 meter
Udvokset vægt 75,000 kg
Maksimal alder >200 år
Spiser dyreplankton
Gruppetørrelse 1-3

Rovdyr ispækhugger
IUCN-status sårbar (2022)
Forekomst i Nordatlanten 8,000
Jaget i 0.2 hvaler/år
gennemsnit 2019-2023

Trusler:

Klimaforandringer

Kollisioner med skibe

Indfiltrering i net

Størforstyrrelser

Grønlandshval *Balaena mysticetus*

Grønlandsslættibøka Arfivik Grønland hvalur Grønlandshval Bowhead whale

Grønlandshvalen er den hvalart, der er bedst tilpasset det kolde miljø i de isfyldte farvande i Arktis og Subarktis. Hvalen har et spæklag på op til 30 cm, der fungerer som isolering og holder kroppen varm. Deres kraftige kranie kan bryde gennem islag på op til 60 cm for at lave åndehuller – deres hoveder har derfor ofte ar fra den skarpe is. I modsætning til de fleste andre hvalarter har grønlandshvalen ingen rygfinne, som kunne være i vejen, når de svømmer under isen.

Grønlandshvalens store hoved
© Fernando Ugarte

Grønlandshval
bryder overfladen
© Olga Shpak

Det er ikke let at bestemme alderen på en grønlandshval. En grønlandshval fanget i Alaska havde dele af en harpun siddende i skulderbenet – en type, der ikke havde været brugt i over 100 år. Det betød, at hvalen var mindst 115 år gammel. Den mere almindelige metode er at analysere et kemisk stof, asparaginsyre, i linsen i hvalens øje. Stoffet ændrer form med en bestemt hastighed gennem hele hvalens liv, og det gør det muligt at beregne dens alder. Nyere undersøgelser peger på, at grønlandshvaler kan blive over 200 år gamle (noget, lokale fangere længe har vidst).

Forskning: For at kende forskel på individer holder forskerne øje med specifikke kendetegn på kroppen. Hos delfiner kigger man på rygfinnen, hos pukkelhvaler på halefinnen. Hvad kigger man efter hos grønlandshvalen?